

ΛΟΓΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗ

ὑπὸ τοῦ Δικηγόρου **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΙΤΣΗ.**

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΥΚΑΔΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΟΥ
Α.Σ.Φ.1.0081

Τὸ δεύτερον ἤδη ἀνατίθεται μοι ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ὑψηλοῦ καὶ πενήμου ἅμα τούτου καθήκοντος.

Πρὸ ὀκταετίας ἀκριβῶς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Λευκαδίων, οὗ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ προΐσταμαι, ἐνετείλατό μοι νὰ προπέμψω διὰ τῆς ἀσθενοῦς φωνῆς μου τὸν μέγαν πατριώτην καὶ ἔθνικὸν ποιητὴν τὸν πολὺκλαυστον Ἀριστοτέλην μας.

Ἦτον ἡ 25 Ἰουλίου, ἡμέρα ἀποφράς, ἣς τὴν ἀνατολὴν μετὰ λυγμῶν ὑπεδέχθη ὁ ἀτυχῆς οὗτος τόπος, συναισθανόμενος τὸ σκότος εἰς ὃ ἡ ἀπώλεια ἐκείνη τὸν ἐλύθισε.

Φεῦ πρὶν ἢ ἐπουλωθῆ τὸ καίριον ἐκεῖνο τραῦμα, ἕτερον θανατηφόρον καὶ ἀνεξίτηλον πλήττει νῦν τὰ στέρνα μας.— Ἴδου τῷ αὐτῷ μηνὶ ἀγγέλλεται ἡμῖν ἡ ἀνυπολόγιστος ἀπώλεια τοῦ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΟΥ τοῦ μεγάλου τούτου πολίτου, — τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου ἀστέρος τῆς τλήμονος Λευκάδος.

Καὶ αὖθις λοιπὸν ὁ δῆμος Λευκαδίων καὶ σὺν αὐτῷ οἱ τῶν Ἐξανθείας καὶ Ἐλλομένου, σὺν τούτοις δὲ οἱ ἐν Ἀθήναις παρεπιδημοῦντες Λευκάδιοι τὴν αὐτὴν ἀνατίθενται μοι πένθιμον ἐντολήν.

Οἱ σύλλογοι οὗτοι οἱ τοσάκις στεφανώσαντες τὸν μέγαν τούτον συμπολίτην ἡμῶν ζῶντα καὶ τοσάκις ἐγκαυχηθέντες ἐπὶ τῷ ὀνόματί του, κατέθεσαν δι' ἐμοῦ ἐπὶ τοῦ σεβαστοῦ φερέτρου αὐτοῦ στεφάνους, ὡς δεῖγμα ἀπέριου σεβασμοῦ καὶ ἀιδίου εὐγνωμοσύνης ἐν τῇ αἰωνιότητι.

Συμπολιταί, ἀνοιξόμεν τὰς πηγὰς τῶν δακρῶν μας καὶ θρηνησόμεν ἐπὶ τῇ στερῇ ἐκείνου, ὅστις ἐν τῷ μέσῳ τῆς δόξης καὶ τῶν μεγίστων τιμῶν, ὧν ἀπῆλαυσεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, — τὴν ἀγάπην μας ἐθεώρησε πάντοτε ὡς τὸ μέγιστον τῶν δώρων, ἅπερ ἡ θεία πρόνοια ἠδύνατο νὰ δαφιλεύσῃ ἐπ' αὐτοῦ.

Διὰ τὴν προσφιλή του Λευκάδα ἔζησε καὶ ὑπὸ τῶν χειρῶν τῶν φιλάτων του Λευκαδίων ἠθέλησε νὰ ταφῆ.

Πολυχρόνιος καὶ ὀδυνηρὰ νότος ἐδέσμευεν αὐτὸν μακρὰν τῆς γῆς τῆς γεννήσεώς του, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν φρικτῶν πόνων ὑπ' ὧν κατετρώχετο, — ἐν τῷ μέσῳ τῶν περιποήσεων προσφιλοῦς συζύγου καὶ φιλοστόργων τέκνων, — ἡ διάνοια καὶ ἡ καρδιά αὐτοῦ ἦσαν ἐστραμμέναι πρὸς τὸν ὠραῖον τούτον ὀρίζοντα, ἀφ' οὗ εἶδεν ἀνατέλλοντα τὸν πρῶτον ἡλίον.

Πασῶν τῶν ἀρετῶν μήτηρ ἐστὶν ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη. — τὴν ἀρετὴν δὲ ταύτην ὑπὲρ πάντα ἄλλων ἐκέκτητο ὁ μέγας συμπολίτης ἡμῶν Σπυρίδων Βαλαωρίτης.

Ἄπαντες οἱ διαλογισμοὶ του, — ἅπασαι αἱ ἐνεργεταὶ του καὶ ὡς προτιμωμένου καὶ ὡς ἀτόμου ὑπὸ τοῦ αἰσθημένου τούτου ἐνεπνεύοντο. — Τὸ ἐξ ἡμῶν ὄλων οὐδὲ τῶν παίδων ἐ-

ξαιρουμένων, ἀγνοεῖ τὸν βίον τοῦ Σπυρίδωνος Βαλαωρίτου;

Λευκὰς καὶ Βαλαωρίτης εἰσὶν τοσοῦτον πρὸς ἀλληλα συνδεδεμένα, — ὥστε καὶ εἰς τὰ πέρατα αὐτὰ τῆς οἰκουμένης ἡ Λευκὰς γνωστὴ γίνεται διὰ τοῦ ὀνόματος Βαλαωρίτη, — καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ καὶ αὐτοὶ οἱ οὐδέποτε ἐπὶ τοῦ χάρτου ἐγκύψαντες μαθηνοῦσιν ὅτι ὑπάρχει Λευκὰς.

Ἐν τῷ μέσῳ λοιπὸν τῆς ἀφάτου λύπης μας, ἐν τῷ μέσῳ τῶν δακρῶν τὰ ὅποια χύνομεν, — ἅπαντες ἡμεῖς καταλαμβανόμεθα ὑπὸ ἀνεκφράστου τινος αἰσθημάτων ὑπερηφανίας, ἀναλογιζόμενοι ὅτι τοιοῦτον ἔσχομεν συμπολίτην.

Εἶθε τὸ αἶσθημα τοῦτο νὰ καταστήτῃ ἡμᾶς κρείττονας ἡμῶν αὐτῶν, οὕτω δὲ ἀτενίζοντες διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς διανοίας τὸν ἀστέρα ὅστις ἔδυσε, ἐνδυναμωθῶμεν ἐν τῇ ἀρετῇ καὶ ποδηγετούμενοι ὑπὸ τοῦ μεγάλου τούτου παραδειγματός προσεγγίσωμεν κατὰ τι τὴν εὐεργετικὴν αὐτοῦ αἴγλην.

Ἡ ἐμὴ γλώσσα δὲν εἶναι βεβχίως ἱκανὴ νὰ ἐξυμνήσῃ τὸν Σπυρίδωνα Βαλαωρίτην, διότι εἶναι γλώσσα νάνου ἀπέναντι κολοσσοῦ, — Ἀλλὰ διὰ τῆς γλώσσης τῆς ἐμῆς λαλεῖ ἡ κοινὴ συνείδησις, λαλεῖ ἡ ἀλήθεια, τὸ δένδρον τῆς ὁποίας μόνον ἐπὶ τοῦ τάφου θάλλει καὶ ἀναπτύσσεται. — Νυξὶς μόνον ἀρκεῖ καὶ ὁ ὄγκος γίνεται καταφανής.

Ὁ Σπυρίδων Βαλαωρίτης γόνος μεγάλης οἰκογενείας ἐν τῇ παιδικῇ μὲν ἡλικίᾳ ἔτυχεν ἀγωγῆς ὄντως χριστιανικῆς ὑπὸ εὐσεβῶν ἀνατραφεῖς γονέων, — ἔφηθος δὲ γενόμενος συνεπλήρωσε ταύτην διὰ τῆς ἐν Εὐρώπῃ προσκλήσεως τῶν γνώσεων ἐκείνων, αἵτινες ὑπὸ ὑγειοῦς νοῦς καὶ εὐγενοῦς καρδίας ἐφαρμοζόμεναι ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ κατέστησαν αὐτὸν ὄντως μέγαν.

Ἀμα συμπληρώσας τὸ 30 ἔτος τῆς ἡλικίας του ἐξελέγη ἀντιπρόσωπος ἐν τῷ Ἰονίῳ κοινοβουλίῳ, ὡς σημαίαν φέρων τὰς νέας ἰδέας, αἵτινες κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀνεμόρφωσαν τὸ πρῶτον καθεστῶς, — ἔκτοτε δὲ μέχρι τῆς ἐνώσεώς, οὐδέποτε τῶν δημοσίων πραγμάτων ἀπεμακρύνθη, ἐκλεγόμενος πάντοτε βουλευτὴς καὶ ἔδραν Γερουσιαστοῦ καταλαβών.

Μετὰ τὴν Ἐνωσιν ἐξελέγη παρ' ἡμῶν ἐκ τῶν πρώτων πληρεξούσιος εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴν συνέλευσιν, ἐν ἣ ἐκθύμως ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῶν καλῶς ἐννοουμένων ἔθνικων συμφερόντων, ὑπὲρ τῆς παγιώσεως τῆς τότε κλονιζομένης δημοσίας τάξεως καὶ ἰδίως ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς Ἐπτανήσου, αἵτινα ἄκαιρος φανατισμὸς ἐνέβαλεν εἰς προφανῆ κίνδυνον, — διὸ καὶ ὀλίγον μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἔλαβε μέρος, ὡς ὑπὸ τὴν γὰρ εἰς τὴν τότε σχηματισθεῖσαν Κυβέρνησιν καὶ μετὰ τοῦ μακαρίτου Φορέστη ἐργάστη

πυρετωδῶς πρὸς κανονικὴν ῥύθμισιν τῆς νέας τῶν πραγμάτων τάξεως. — Καὶ αὖθις δὲ κληθεὶς ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κατὰ τὸ 1869 εἰς περιστάσεις λίαν ἀκανθώδεις, κατώρθωσε, δι' ἔμφρονος καὶ ἀξιοπρεποῦς πολιτικῆς, ἀντιμετωπίζων μάλιστα ἐκτάκτους ἀνωμαλίας, — νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ νὰ παγιώσῃ τὴν πίστιν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. — Βραδύτερον διορισθεὶς πρέσβυς ἐν Λονδίῳ ἀντεπροσώπευσε ἐπὶ μακρὸν τὸ ἡμέτερον ἔθνος μετ' ἀξιοπρεπείας καὶ διπλωματικῆς περινοίας οὗ τῆς τυχούσης, — τέλος δὲ ἠξιώθη δις τοῦ ὑψίστου τῶν ἀξιομάτων τοῦ τοῦ Προέδρου τοῦ Κοινοβουλίου.

Ἐνταῦθα ἔληξε τὸ πολυχρόνιον καὶ ἐνδοξον ὄντως πολιτικὸν στάδιον τοῦ μεγάλου ἡμῶν συμπολίτου, — εἶθε δὲ νὰ ἔληγε τότε καὶ ὁ βίος αὐτοῦ διὰ νὰ μὴν ἀναγκασθῆ νὰ δοκιμάσῃ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς του τὸ ποτήριον τῆς ἀχαριστίας προσενεχθὲν αὐτῷ ὑπ' ἐκείνων οἵτινες τοσάκις εὐηργετήθησαν, καὶ οἵτινες οὐδὲν ἄλλο εὕρισκον εἰς αὐτὸν παράπτωμα εἰμὴ ὅτι ἦτον καὶ δικαίως ἐκαλεῖτο μέγας τὴν διάνοιαν καὶ μείζων τὴν καρδίαν.

Καὶ ὅμως καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο ἔπιεν ἀμνησικακῶς ὁ Σπυρίδων Βαλαωρίτης, καὶ ὡς ἄλλος Ἀριστείδης, μακρὰν τῆς Λευκάδος του, — καθηλωμένος ἐπὶ τῆς κλίνης του, διελογίζετο, — ἐμερίμνα, — ἠγωνίζετο ὑπὲρ ταύτης καὶ ὑπὲρ τῶν Λευκαδίων του.

Εὐγνωμοσύνην λοιπὸν ἀνεξάλειπτον ἐκφράζοντες καὶ μετὰ θάνατον εἰς τὸν μέγαν τούτον τῆς Λευκάδος γόνου, εἰς τὸν μέγαν τούτον τῆς Ἑλλάδος πολίτην, παρακαλῶμεν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. ἵνα ἀπὸ τῶν οὐρανίων δωμάτων ἐμπνέῃ ἡμῖν τὰ εὐγενῆ ἐκεῖνα αἰσθητάτα τὰ καθιστῶντα τὸν ἄνθρωπον ἄξιον ὁμοίωμα τοῦ πανσόφου δημιουργοῦ καὶ διδάσκη ἡμᾶς ὅτι ἡ ἐπίσημος καὶ φοβερὰ αὐτῆ στιγμῇ καθ' ἣν ἐνώπιον αὐτοῦ παριστάμεθα, — ἀπεικονίζει φαινότατα ὁλόκληρον τὸ παρελθὸν μας, — καὶ σκιαγραφεῖ τὴν μέλλουσαν ἀποκατάστασιν ἡμῶν ἐν τῇ αἰωνιότητι.

Εἰς σὲ δὲ ὦ εὐγενὴς καὶ τεθλιμμένη οἰκογένεια τοῦ μακαρίτου δὲν ἐπιχειρῶ ν' ἀπευθύνω λόγους παραμυθίας. — Τὸ κενὸν, ὅπερ ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν ἐγένετο, δὲν πληροῦται διὰ λόγων. — Μίαν μόνην, ἀλλὰ μεγίστην καὶ γλυκυτάτην παρηγορίαν ἔχετε. Αὕτη δ' ἐστίν, ὅτι τὸ βαρὺ, τὸ ἄφικτον τοῦτο πένθος σας, εἶναι πένθος ὄλων ἡμῶν, — καὶ ὅτι δι' αὐτοῦ συτρίγγονται ἀδιαβρόχητως οἱ μεταξὺ ὑμῶν καὶ ἡμῶν ὑπάρχοντες δεσμοὶ ἐξ ὧν αἰσιώτερον προαγγέλλεται τὸ μέλλον.

Ἐν τοιοῦτῳ ὄθεν συνδέσμῳ δῶμεν τῷ μεταστάντι τῷ τελευτησάντι ἄσπασμόν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΥΚΑΔΟΣ
Ἐν Λευκάδῃ τῇ 6 Ἀπριλοῦ τοῦ 1887.

ΔΟΓΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗ

ὑπὸ τοῦ Δικηγόρου **ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΤΟΥΜΠΑ.**

Ἡμέρα ἀποφράς διὰ τὴν Λευκάδα ἔσεται, ᾧ ἐπιφανέστατε ἄνερ, ἐλείνη καθ' ἣν τηλεγραφικῶς ἐγνώσθη τὸ μέγα δυστύχημα τοῦ θανάτου σου τὸ βυθίσαν αὐτὴν ἐν βαθυτάτῳ πένθει. Ἄμα τῷ ἀκούσματι αὐτοῦ, διαδοθέντος ἀστραπηδὸν ἀπὸ ἄκρας εἰς ἄκραν, νεκρικὴ σιγὴ ἐπεκράτησεν ἐν τῷ τόπῳ καὶ φοβερὰ ἀθυμία κατέλαβεν ἅπαντας· τὸ πένθος τοῦτο δὲ δὲν εἶναι ἐκ τῶν συνήθων καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐφημέρων, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον θέλει ἐνσαρκουῖσθαι προϊόντος τοῦ χρόνου, καθόσον οὗτος θέλει καταδείξῃ ὅποιον δυσαναπλήρωτον κενὸν κατέλιπες ἐν τῇ προσφιλεῖ πατρίδι σου· θέλει, λέγω, ἐνσαρκουῖσθαι, διότι ἡ σπάνις τοιούτων ἐξόχων ἀνδρῶν ἀπότινος χρόνου δεσημέραι ἐπισκοπητὴ καθίσταται, καὶ ἰδίᾳ ἐν Λευκάδι, ἥτις ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως ταύτης θέλει κατανοήσῃ ὅτι ἐν τῇ ζωῇ δὲν ἐξετίμησε δεόντως τοιοῦτον ἄνδρα, οὕτω δὲ θέλει συμβῆῃ καὶ διὰ Σὲ ὅτι ἡ παγκόσμιος ἱστορία διδάσκει περὶ τῶν μεγαλεπήθων ἀνδρῶν, ὅτι τοῦτέστι μόνον μετὰ θάνατον θαυμάζονται καὶ ἐκτιμῶνται κατ' ἀξίαν. Ναι, ἵπποτα, χάριν σοῦ ἡ Λευκάς ἐζηλοῦτο καὶ ἐμακαρίζετο παρὰ πολλῶν ἄλλων ἑπαρχιῶν, διότι εἶναι πολὺ σπανία ἡ ἐμφάνις τοιούτων φαισινῶν ἀστέρων· χάριν σοῦ ἐτιμήθη καὶ ἔσχε πλεονεκτήματα τὰ ὅποια ὡς ἐκ τοῦ μικροῦ πληθυσμοῦ τῆς τῆς ἡμφισθητοῦντο· χάριν σοῦ ἐν κρίσει περιστάσει ἐτυχε σημαντικῆς γενναιοδωρίας καὶ περιθάψεως, καὶ διὰ Σοῦ καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῷ λοιπῷ πεπολιτισμένῳ κόσμῳ ἐδοξάσθη, ἐγαυρία δὲ καὶ ἐσεμνύνετο διὰ τὸν Βουλευτὴν τῆς, τὸν Γερουσιαστὴν, τὸν Πρόεδρον, τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, τὸν Ἰπουργόν, τὸν κοσμοῦμενον διὰ τῶν λαμπροτέρων πρᾶσῆμων τῶν μεγάλων δυνάμεων, τὸν ἐκπροσωπήσαντα καὶ αὐτὸν τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα ἐν ἡμέρᾳ χαρμῶν.

Οὐχὶ ἄρα ἐπικήδειος πρὸς συγκίνησιν καὶ παραμυθίαν ἀρμόζει εἰς ἐσὲ, ἀλλὰ μᾶλλον πανηγυρικὸς πρὸς ἔξαρσιν τῶν ποικίλων ἀρετῶν σου, διότι Σὺ ἐκμετρήσας τὸ ζῆν ἀπέτισας τὸν κοινὸν φόρον ἀφοῦ ὁμως καὶ σεαυτὸν καὶ τὴν πατρίδα σου ἐλάμπρυνας, ἐγκαταλιμπάνων συνάμα καὶ διάδοχον μὴ ὑστεροῦντα τῶν ἀπαιτούμενων προσόντων ὅπως καταστή ἀντάξιός τοιούτου πατρὸς. Ἐχόντες ὅθεν ἐνώπιόν μας τὸν νεκρὸν τοιούτου ἀνδρὸς ἡ ἐπιχειρήσεις τῆς ἐξιστορήσεως τοῦ βίου του θὰ ἦτον αὐτόχρημα ματαιοποίησις, διότι καὶ αἱ ἀρεταὶ αὐτοῦ ὡς οἰκογενειάρχου καὶ αἱ δάφναι αὐτοῦ ἐν τῇ πολιτικῇ σταδιοδρομίᾳ του ἐδρέψατο ἐπισπᾶσας τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων νομπεταὶ ἔτι εἰσὶν εἰς τὴν μνήμην ἀπάντων ὑμῶν, ἀπαικείται δὲ εἰς ἄλλους ἀρμοδιότερους νὰ κοσμησῶσι δι' αὐτῶν τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας ὅπως μείνω-

σιν ἀνεξιτήλως ἐγκεχαραγμένοι πρὸς ἐκπληξιν τῶν μεταγενεστέρων. Λόγων παρηγόρων τοῦναντίον χρήζει ἡ πτωχὴ Λευκάς, ἥτις ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ ἴδῃ δύνοντας τοὺς δύο τηλαυγεῖς ἀστέρας τῆς, καὶ πρὶν ἀκόμη ἐπουλωθῇ ἡ βαρεῖα πληγὴ ἣν ἀνέωξεν ἡ ἄωρος ἀπώλεια τοῦ πρώτου, ἰδοὺ ἀναξέεται αὕτη καὶ καταντᾷ πλέον ἀνιάτος. Πρὸ μικροῦ ἡ βαρεῖα χεῖρ τοῦ θανάτου ἔτεμε λίαν προῶρος τὸ νῆμα τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀθανάτου Ἑθνικοῦ ποιητοῦ μας, νῦν δὲ ἀμείλικτος καὶ ἀκόρεστος ἔτι οὖσα, ἀνήρπασεν ἀπὸ μέσου ἡμῶν τὸν ἐνδοξὸν πολιτικὸν ἄνδρα καὶ συμπολίτην μας, καὶ ἤδη ἀμφοτέροις διακαῶς περιπτυσσόμενοι καίχοντες πικρὰ δάκρυα, ἀσχάλλουσι καὶ δυσφοροῦσι κατὰ τῆς σκληρᾶς εἰμαρμένης ἥτις τόσον ταχέως ἀπέσπασεν αὐτοῦ· ἐκ τῆς πεφιλημένης πατρίδος τῶν, καὶ μετὰ κατανούξεως συννεοῦσι καὶ ἐκεῖ τὰς δεήσεις τῶν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας αὐτῆς. Ὅτι δὲ ὀρεῖλω νὰ μὴ ἀποσιωπήσω εἶναι κυρίως ἡ στέρροτης τοῦ χαρακτῆρος καὶ ἡ σιδηρὰ βούλησις τοῦ μεταστάντος, προσάντα τὰ ὅποια κυρίως χαρακτηρίζουσι τοὺς ἐξόχους ἄνδρας, διότι ἐνῷ περὶ τὰ μέσα τοῦ βίου του ἔσχε τὸ ἀτύχημα νὰ στερηθῇ δύο μαργαριτῶν οἵτινες ὑπισχνοῦντο ν' ἄψωνται τοῦ ἀκροῦ ἀώτου τῆς δόξης, τὰ δὲ καίρια ταῦτα τραύματα ἔδει κατ' ἀνάγκην νὰ ἐπισπεύσῃ τὸν ἐκ τοῦ μεταίτου τούτου κόσμου ἀποχωρισμὸν του, οὐδὲν ἦτον δὲν ἐπαύσατο ἀκαμάτως ἐργαζόμενος πρῶτον ὑπὲρ τῶν γενικῶν συμφερόντων τῆς πολιτείας, καὶ κατὰ δεύτερον λόγον ὑπὲρ τῶν τῆς ἰδιαίτερας αὐτοῦ πατρίδος, ὡς ἐμπρέπει εἰς πάντα ἀκέραιον καὶ εὐσυνειδήτον πολιτικὸν ἄνδρα, καὶ οὕτω ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ μόνῃ εὗρισκε ἀνακούφισιν τῆς δηλητηριασάσης αὐτὸν συμφορᾶς. Δὲν εὐρίσκομαι ὅθεν εὐτυχῶς εἰς τὴν ἀναπόδραστον ἀνάγκην νὰ πιέσω ἔμαυ τὸν ὅπως εὖρω λόγους παρηγόρους πρὸς ἐλάφρυνσιν τῆς ἀφάτου λύπης ἣν τοιαύτη στέρσις ἐνέπηξε βαθέως ἐν τῇ καρδίᾳ προσφιλεστάτης συζύγου, τέκνων, ἀδελφῶν, ἐγγόνων καὶ λοιπῶν συγγενῶν καὶ φίλων, διότι πρὸς ἄκραν παραμυθίαν ἀρκοῦσα ἐστὶν ἡ ἐνδόμυχος πεποιθήσις καὶ ἡ μεγίστη ἱκανοποίησις ὅτι τοιοῦτοι ἄνδρες πρᾶγματι δὲν ἀποθνήσκουσιν, ἀλλὰ τὰ ὀνόματά των μένουσιν ἀθάνατα ἐν ταῖς λευκαῖς σελίδαις τῆς ἱστορίας. Δικαίως ὅθεν ἡ Λευκάς σήμερον ἐξεδήλωσεν ἕκτακτον πένθος ἐπὶ τῇ ἀπώλειᾳ τοῦ εὐνοστολιστῆ καὶ ἱλίου ἐπαξίως τοσαύτη σωρεία ὀκνηστολιστῶν στεφανῶν κοσμεῖ τὸ φέρετρον τοῦ πανσεβάστου τούτου ἀνδρὸς, ἐκτακτὸν δ' ἐστὶν ὅπως ἡ πατρίς μας προφήτη αὐτῷ καὶ ἄλλοις τεκμήριον εὐγνωμοσύνης ἐν τῷ μέλλοντι.

«Γαίαν ἔχεις ἰλαφρὰν, ἀσίμνηστε Σπυρίδων»